

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/16
Λουξεμβούργο, 25 Φεβρουαρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-292/14
Ελληνικό Δημόσιο κατά Στρουμπούλη κ.λπ.

Οι Έλληνες ναυτικοί που κατοικούν στην Ελλάδα και ναυτολογούνται από εταιρία με καταστατική έδρα σε τρίτη χώρα αλλά πραγματική έδρα σε κράτος μέλος προστατεύονται από το δίκαιο της Ένωσης σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρίας αυτής

Ο Έλληνας νομοθέτης όφειλε να θεσπίσει κανόνες οι οποίοι να παρέχουν στους εργαζομένους την προστασία που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης

Κατά τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, η οποία υπογράφηκε στο Montego Bay το 1982¹, τα πλοία έχουν την ιθαγένεια του κράτους τη σημαία του οποίου δικαιούνται να φέρουν. Η ευρωπαϊκή οδηγία για την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη² προβλέπει κάλυψη των ανεξόφλητων μισθολογικών απαιτήσεων όταν η πτώχευση του εργοδότη έχει κηρυχθεί από δικαστήριο κράτους μέλους και παραπέμπει στο εθνικό δίκαιο για τον ορισμό των εννοιών «μισθωτός» και «εργοδότης».

Τον Ιούλιο του 1994 ο Στέφανος Στρουμπούλης και έξι ακόμη Έλληνες ναυτικοί, κάτοικοι Ελλάδας, ναυτολογήθηκαν στην ίδια χώρα από εταιρία με καταστατική έδρα στη Μάλτα για να εργαστούν σε κρουαζιερόπλοιο υπό σημαία Μάλτας και πλοιοκτησίας της ίδιας εταιρίας. Κατά τον χρόνο εκείνο, η Μάλτα δεν είχε ακόμη προσχωρήσει στην Ένωση και ήταν, ως εκ τούτου, τρίτη χώρα. Οι ναυτικοί θα αποτελούσαν το πλήρωμα του πλοίου ενόψει της ναυλώσεώς του κατά τη θερινή περίοδο του 1994. Οι συμβάσεις εργασίας όριζαν ως εφαρμοστέο δίκαιο το δίκαιο της Μάλτας. Η ναύλωση του πλοίου τελικά ματαιώθηκε, στους δε ναυτικούς δεν καταβλήθηκαν οι αποδοχές τους και αυτοί κατήγγειλαν τις συμβάσεις τους τον Δεκέμβριο του 1994. Λόγω της επιβολής διαφόρων κατασχέσεων, το πλοίο παρέμεινε ακινητοποιημένο στο λιμάνι του Πειραιά έως τον εκπλειστηριασμό του. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιώς, δεχόμενο αγωγή των ναυτικών, υποχρέωσε τον εργοδότη τους να τους καταβάλει τις οφειλόμενες αποδοχές. Εντούτοις, οι απαιτήσεις τους δεν ικανοποιήθηκαν στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας κατά του εργοδότη τους (ο οποίος είχε στο μεταξύ κηρυχθεί σε πτώχευση από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιώς), ελλείψει της αναγκαίας περιουσίας.

Κατόπιν τούτων, οι ναυτικοί απευθύνθηκαν στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και ζήτησαν να τύχουν της προστασίας που παρέχεται στους εργαζομένους σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, κατά τα προβλεπόμενα στην οδηγία. Ο εν λόγω Οργανισμός τους αρνήθηκε τη χορήγηση της ως άνω προστασίας, για τον λόγο ότι αυτοί αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Οι ναυτικοί άσκησαν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγή αποζημιώσεως κατά του Ελληνικού Δημοσίου, επειδή δεν είχε διασφαλίσει σε αυτούς την προστασία που προέβλεπε η οδηγία 80/987, και κατόπιν απορρίψεως της αγωγής τους έφεση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών έκρινε ότι η πραγματική έδρα της εταιρίας βρισκόταν στην Ελλάδα, ότι το πλοίο έφερε σημαία ευκαιρίας και ότι, κατά συνέπεια, η οδηγία είχε εφαρμογή. Κατά το ίδιο δικαστήριο, ο Έλληνας νομοθέτης κατά τη μεταφορά της οδηγίας 80/987 στο εθνικό δίκαιο όφειλε να θεσπίσει κανόνες δικαίου οι οποίοι να

¹ Σύμβαση που υπογράφηκε στο Montego Bay στις 10 Δεκεμβρίου 1982 και άρχισε να ισχύει στις 16 Νοεμβρίου 1994.

² Οδηγία 80/987/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 1980, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/004, σ. 35), η οποία καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2008/94/ΕΚ. Η οδηγία μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 1836/1989.

παρέχουν στα πληρώματα των πλοίων την προστασία που προβλέπει η οδηγία και υποχρέωσε το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στους ναυτικούς ποσό που αντιστοιχούσε στις ανεξόφλητες μισθολογικές απαιτήσεις τους. Η Ελληνική Κυβέρνηση άσκησε αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η οδηγία έχει την έννοια ότι ναυτικοί που κατοικούν σε κράτος μέλος και ναυτολογούνται στο κράτος αυτό από εταιρία με καταστατική έδρα σε τρίτη χώρα για να παράσχουν ναυτική εργασία σε πλοίο με σημαία της τρίτης αυτής χώρας υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις της οδηγίας για τις ανεξόφλητες μισθολογικές απαιτήσεις τους κατά της εταιρίας αυτής.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο κρίνει ότι ναυτικοί, όπως ο Σ. Στρουμπούλης και οι λοιποί έξι ναυτικοί, **δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και ότι η εγγύηση των μισθολογικών απαιτήσεων εφαρμόζεται ανεξαρτήτως των θαλασσίων υδάτων στα οποία θα έπλεε το πλοίο.**

Ειδικότερα, η οδηγία έχει εφαρμογή και οι προστατευτικές διατάξεις της ισχύουν στην περίπτωση ναυτικών που διαμένουν σε ορισμένο κράτος μέλος και ναυτολογούνται από εταιρία με πραγματική έδρα στο ίδιο κράτος μέλος, όταν η εν λόγω εταιρία έχει κηρυχθεί σε πτώχευση από δικαστήριο του κράτους μέλους αυτού κατά το δίκαιο του, παρά το γεγονός ότι η καταστατική έδρα της εταιρίας βρίσκεται σε τρίτη χώρα και οι ναυτικοί παρείχαν την εργασία τους δυνάμει συμβάσεως εργασίας διεπόμενης από το δίκαιο της τρίτης αυτής χώρας σε κρουαζιερόπλοιο υπό σημαία της ίδιας τρίτης χώρας και πλοιοκτησίας της ως άνω εταιρίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582